

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro zájmové vzdělávání

„Ať je teplo nebo zima s námi ti tu bude prima“

**Školní družina při Základní škole a mateřské škole Raškovice,
Raškovice 18,
739 04, Pražmo**

Obsah

1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika zařízení.....	4
3. Umístění školní družiny	5
4. Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině	5
5. Délka a časový plán vzdělávání	6
6. Formy vzdělávání.....	6
6.1 Pravidelná činnost	6
6.2 Příležitostné činnosti	6
6.3 Spontánní aktivity	6
6.4 Odpočinkové činnosti	7
6.5 Příprava na vyučování.....	7
6.6 Individuální činnosti	7
7. Obsah vzdělávání	8
7.1 Člověk a jeho svět.....	8
7.1.1 Místo, kde žijeme	8
7.1.2 Lidé kolem nás	8
7.1.3 Lidé a čas	8
7.1.4 Rozmanitost přírody.....	8
7.2 Informační a komunikační technologie.....	8
7.3 Umění a kultura.....	8
8. Klíčové kompetence.....	9
9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků	9
10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	10
11. Popis materiálních podmínek.....	10
12. Popis personálních podmínek	10
13. Popis ekonomických podmínek	11
14. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	11

1. Identifikační údaje

Název programu: „Ať je teplo nebo zima s námi ti tu bude prima“

Ředitelka školy: Mgr. Hana Kachtíková

Vedoucí vychovatelka školní družiny: Lucie Pánková

Kontakty:	školní družina:	558 425 564, 558 425 561, po 15. hod. 734 665 162
	sekretariát:	558 425 551
	ředitelna:	558 425 555
	e-mail:	zsraskovice@centrum.cz
	web:	www.zsraskovice.cz

Zřizovatel: Obec Raškovice

Číslo jednací: 418-2024-ZŠ

Schváleno ředitelkou školy Mgr. Hanou Kachtíkovou

Školní družina je zřízena dle zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se vyhláškou MŠMT č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

2. Charakteristika zařízení

Školní družina realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba, jako hlídání dětí. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně-vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Činnost ve školní družině rozvíjí dítě v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování ho vybavuje žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Dítě se zde učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních. Družina posiluje osobnost každého jedince, pomáhá mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, ctížádost, zvědavost a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně-patologických jevů, v předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování dětí a mládeže:

- interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- delikventní chování ve vztahu k hmotným statkům – vandalismus, krádeže, sprejerství a další trestné činy a přečiny,
- záškoláctví a neplnění školních povinností,
- závislostní chování – užívání jakýchkoli návykových látek, netolismus, gambling,
- rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů,
- rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- spektrum poruch příjmu potravy,
- negativní působení sekt,
- sexuální rizikové chování.

3. Umístění školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Raškovice.

Nachází se v prostorách školní budovy. Při své činnosti využívá pracovnu v 1. poschodí staré budovy, třídy školy, cvičnou kuchyňku, školní skleník, školní hřiště, přilehlý školní pozemek s pískovištěm, tělocvičnu a sportovní halu.

Přístup do školní družiny je hlavním vchodem školy. Přístup do ranní a koncové družiny je umožněn bočním vchodem u zastávky.

Žákům slouží dostatečný počet umyvadel a WC kabinek.

4. Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problému,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- seznamovat žáky se zásadami demokracie (mám nejen práva, ale i povinnosti),
- utvářet vědomí národní a státní příslušnosti,
- získávat a uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně,
- vést žáky k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a náboženství,
- vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro jeho naplňování.

5. Délka a časový plán vzdělávání

Činnosti jsou plánovány v „Ročních plánech školní družiny“.

Plán vychází ze čtyř ročních období a je upravován k 1. září aktuálního školního roku.

Vychovatelky volí realizaci činností s ohledem k věku a individuálním schopnostem žáka, zohledňují i aktuální náladu skupiny.

Žáci školní družiny se aktivně zapojují do programu enviromentální výchovy a primární prevence, propojují své aktivity v rámci školních grantových programů v těchto oblastech – soutěže, výtvarné aktivity, příprava programu a další plnění průběžných úkolů.

6. Formy vzdělávání

6.1 Pravidelná činnost

Každodenní činnosti žáků přihlášených k pravidelné denní docházce. Denní organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

6.2 Příležitostné činnosti

Přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení, mohou být určeny rodičům. Jedná se např. o soutěž o nejkrásnější dýni (ve spolupráci s rodiči), výtvarné díly pro rodiče, výstavy aj.

6.3 Spontánní aktivity

Spontánní aktivity při pobytu venku, v ranní družině a koncové družině; průběžná osobní účast vychovatelek při hrách, zajištění bezpečnosti, navození, motivování a podněcování vlastních aktivit žáků, diskusní kroužek, rozhovor, soutěže, kvízy, doplňovačky.

6.4 Odpočinkové činnosti

Nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek (relaxační cvičení, volná kresba, poslech relaxační hudby a audioknih, četba a sledování pohádek, vyprávění aj.), zde spadá i zapojení do celostátního projektu „Celé Česko čte dětem“.

6.5 Příprava na vyučování

Zahrnuje veškeré aktivity, které zábavnou formou procvičují u žáků školní učivo (didaktické hry, křížovky, jazykolamy, uvolňovací cviky k procvičení jemné motoriky, cviky k procvičení a propojení pravolevé hemisféry, hádanky, rébusy, programy na počítači a tabletu, práce s tabulkami Mutabene aj.)

6.6 Individuální činnosti

Vytváří podmínky pro rozvoj nadaných žáků či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky.

7. Obsah vzdělávání

7.1 Člověk a jeho svět

7.1.1 Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, školy a školní družiny, organizace školy, orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti. Povídání o místu bydliště – historie, zajímavosti. Bezpečnost na cestě do školy a ze školy, dopravní výchova (kompetence občanské).

7.1.2 Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, předcházení šikaně, vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení, zařazení prvků mediální výchovy a etické výchovy (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

7.1.3 Lidé a čas

Vytváření a dodržování správného režimu, pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (kompetence k využití volného času).

7.1.4 Rozmanitost přírody

Pobyty v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové i venkovní rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

7.2 Informační a komunikační technologie

Základy práce s počítačem, tabletem a interaktivní tabulí (kompetence k učení).

7.3 Umění a kultura

Vytvářet a fixovat u žáků v průběhu několikaleté docházky kulturu chování, oblékání, jednání aj. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí, návštěva výstav. Umění vyjádřit jazykem – dramatická výchova, vyprávění. Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, dramatizace aj. (kompetence komunikativní).

8. Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání školní družiny:

- a) kompetence k učení – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, hledá souvislosti, získané umí uplatnit v praxi,
- b) kompetence k řešení problémů – všímá si dění okolo, snaží se řešit situaci, při řešení používá logické postupy,
- c) kompetence komunikativní – ovládá řeč, vyjadřuje sdělené myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými,
- d) kompetence sociální a interpersonální – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,
- e) kompetence činností a občanské – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů. Odpovědně přistupuje k rizikům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na zdraví své i druhých,
- f) kompetence k trávení volného času – orientuje se v možnostech smysluplného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálně, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná individuální pozornost. V případě potřeby jim bude vypracován plán pedagogické podpory.

Vychovatelky se budou snažit vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti žáků, k jejich učení i komunikaci s ostatními. Budou jim pomáhat při dosahování co největší samostatnosti. Při činnostech budou respektovat individuální potřeby a možnosti žáka.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu.

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žák je do školní družiny přijat kdykoli během školního roku, pokud to dovolí kapacita družiny, na základě řádně vyplněné a podepsané Přihlášky. Ve sporných případech rozhoduje o přijetí ředitelka školy.

Ukončení docházky žáka probíhá na základě písemné odhlášky zákonného zástupce.

11. Popis materiálních podmínek

Školní družina ke svým činnostem využívá pracovnu školní družiny, třídy školy, školní skleník, cvičnou kuchyňku, školní hřiště a přilehlý školní pozemek, tělocvičnu a sportovní halu.

Družinová pracovna a kmenové třídy školní družiny jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a pomůckami, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou a stavebnicemi. K dispozici je radiopřehrávač, interaktivní tabule, tablety a počítač.

Vychovatelé sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarnou a sportovní činnost.

12. Popis personálních podmínek

Činnost školní družiny zajišťují kvalifikované vychovatelky.

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo či nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vyvolává v žácích aktivní zájem o okolí,

o sociální kontakty a komunikaci, podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost, chuť objevovat i odvahu projevit se. Tyto žádoucí projevy přiměřeně oceňuje a chválí.

Aktivní účast žáků na nabízených činnostech je dobrovolná na základě vzbuzeného zájmu a motivace.

13. Popis ekonomických podmínek

Částka za provoz školní družiny je splatná bezkontaktně ve dvou splátkách (aktuální částka a termíny splatností jsou dány Směrnicí k stanovení výše úplaty za vzdělávání ve školní družině).

Poplatek za školní družinu pokrývá částečné náklady na její provoz (časopisy, knihy, pomůcky, spotřební materiál, kancelářské potřeby, výtvarné potřeby, motivační odměny apod).

14. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou prokazatelně poučeni o Bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dále jen BOZP) při nástupu do školní družiny a poté průběžně při konkrétních aktivitách (práce s nůžkami, netradičními materiály či pomůckami, při pobytu venku, při přesunech v rámci i mimo školu aj.) Dále jsou seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zajistí jejich bezpečnost. Jsou povinni se řídit pokyny vychovatelky školní družiny či jiného pověřeného pracovníka.

Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení a BOZP jako ve školním řádu, pokud školní družina využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády těchto učeben.

Zpracovala: Pánková Lucie
Vedoucí vychovatelka

Schválila: Mgr. Kachtíková Hana
Ředitelka školy